

Harmadik országbeli idénymunkások bevonása és védelme az EU-ban

MAGYARORSZÁG

2020

A publikáció az Európai Unió Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjának támogatásával valósult meg

MINISTRY OF INTERIOR

Cím: Harmadik országbeli idénymunkások bevonása és védelme az EU-ban

Tagállam: Magyarország

Év: 2020

A projekt az Európai Bizottság támogatásával valósult meg. A kiadvány kizárólag a szerző nézeteit tükrözi, annak tartalmáért a kizárólagos felelősség a szerzőt terheli. Az Európai Bizottság nem felel a benne foglalt információk további felhasználásáért.

Az Európai Migrációs Hálózatot az Európai Bizottság koordinálja a tagállamokban és Norvégiában létrehozott Nemzeti Kapcsolattartó Pontokkal együttműködésben.

A publikáció az Európai Unió Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapjának támogatásával valósult meg

Harmadik országbeli idénymunkások bevonása és védelme az EU-ban - Magyarország

Összefoglaló

Magyarországon nem elterjedt a harmadik országbeli idénymunkások a névadó irányelv szerinti befogadása. Elfogadása óta kevesebb, mint 100 harmadik országbeli állampolgárt került fogadásra keretein belül (2019-re vonatkozó adatok még nem állnak rendelkezésre).

Az irányelv korlátozott használatának egyik fő oka az, hogy annak hatálya csak a mezőgazdaság, az erdészet és a halászat területére terjed ki. Az idénymunkások egyéb releváns ágazatait, például az idegenforgalmat, Magyarország nem tekinti szezonális jelegűnek.

A vizsgált időszakban az irányelv alapján Magyarországon csak a két szomszédos, EU-n kívüli, vízummentességgel rendelkező ország, nevezetesen Ukrajna és Szerbia állampolgárait fogadták idénymunkásként. E két ország idénymunkásainak száma azonban jelentéktelen a munkavállalási engedéllyel rendelkező ukrán és szerb állampolgárok teljes számához képest.

2018-ban az összes 36 szezonális munkavállalóból 35 több mint 90 napot tartózkodott Magyarországon idénymunka céljából. Az átlagos tartózkodási idő 3 és 6 hónap között volt, mivel a szezonális munkavégzés maximális időtartama 6 hónap. Az idénymunkásokat többnyire tavasszal és nyáron alkalmazták.

Az idénymunkások nagyon korlátozott száma miatt az irányelv alkalmazásával kapcsolatban nem volt azonosítható jelentős bevált gyakorlat vagy kihívás.

0. rész: A COVID-19 járvány hatása

a. Befolyásolta-e a COVID-19 helyzet az Ön országának idénymunkások befogadási politikáját harmadik országok állampolgáraival kapcsolatban?

Igen.

2020. május 6-án rendelkezéseket vezettek be a szomszédos országokból származó mezőgazdasági munkavállalók belépésére, tartózkodására és munkahelyi karanténjára vonatkozóan.

b. Milyen intézkedéseket hoztak vagy terveznek a szezonális munkával kapcsolatban a COVID-19 helyzet eredményeként?

A rendelkezések az agrárágazati munkaerő biztosítása érdekében lehetővé teszik a szomszédos országok állampolgárai és a magyar lakcímmel nem rendelkező magyar állampolgárok számára, hogy a kijelölt határátkelőhelyeken csoportokban léphessenek be Magyarországra. A mezőgazdasági munkások munkáltatójának legalább 48 órával a tervezett belépés előtt értesítenie kell a Rendőrséget.

A további belépési feltételek a következők:

- az értesítés másolatát be kell mutatni a határátkelőhelyen
- a határátkelőn orvosi ellenőrzést kell végezni, amely nem vetheti fel a COVID-19 fertőzés gyanúját
- be kell mutatni az érvényes munkaszerződést vagy a munkaviszonyt valamint az ágazatot, a munkaviszony helyét és időtartamát igazoló dokumentumot.

A Magyarországra történő belépés általános követelményei a mezőgazdasági munkásokra is vonatkoznak.

A szomszédos országokból származó mezőgazdasági munkavállalók munkahelyi karanténjára vonatkozó külön szabályok:

A munkáltatónak 3 nappal a munkavállalók tervezett érkezése előtt értesítenie kell az illetékes járványügyi hatóságot.

A belépés után 14 napon keresztül a következő intézkedéseket kell betartani:

- a mezőgazdasági munkások csak csoportosan utazhatnak, az egyéni utazás tilos
- a szállás csak munkával kapcsolatos célokat szolgálhat, és csak csoportosan történhet
- a munkáltatónak gondoskodnia kell a mezőgazdasági munkások étkeztetési és egyéb igényeiről, ha a mezőgazdasági munkások bármilyen betegség tünetét tapasztalják, haladéktalanul értesíteniük kell a munkáltatót
- betegség tünete esetén az érintett mezőgazdasági munkás nem folytathatja munkáját, és a munkáltatónak el kell különítenie őt a többi mezőgazdasági dolgozótól, az illetékes járványügyi hatóságot egy órán belül telefonon kell értesíteni

A Rendőrséget és az illetékes járványügyi hatóságot az országból való távozás előtt 48 órával kell értesíteni.

1. rész. Az idénymunkások profilja

1. Kutatási kérdés: Milyen a harmadik országbeli idénymunkások profilja az EU-ban?¹

Alkérdések:

1. Az Ön tagállama befogadott harmadik országbeli idénymunkásokat az irányelv alapján?

Igen

2. Milyen területeket fed le az Ön tagállamában az idénymunkásokra vonatkozó irányelv? Kérem, magyarázza meg.

a. Mely szektor(ok)ban alkalmazták a legtöbb idénymunkást 2018-ban?²

Mezőgazdaság, erdészet és halászat

b. Van olyan szektor, melyet nem fed le az idénymunkásokra vonatkozó irányelv?

Nem

Magyarország nem tartja szezonális jellegűnek a többi idénymunkás számára releváns szektort (pl. turizmus).³

3. Melyik volt az öt leggyakoribb származási ország az idénymunkások tekintetében 2018-ban?⁴

Ukrajna (21 fő), Szerbia (15 fő)

² Kérem, hasonlítsa össze és ellenőrizze az Eurostat adatainak megfelelően. Amennyiben az Ön tagállamára vonatkozó adat nem érhető el az Eurostatban kérem, használja ugyanazokat a kategóriákat, amiket az Eurostat is használ, amennyire az lehetséges.

³ Az Eurostat 2018. évi adataiban azonban az információs és kommunikációs ágazat tekintetében 16 személyre lejelentésre került. Ennek oka lehet a téves adatszolgáltatás, vagy az Eurostat és a magyar jogszabályok eltérő besorolása, mivel a magyar jog kizárólag az irányelv alkalmazását teszi lehetővé a mezőgazdaság, az erdészet és a halászat területén.

⁴ Kérem, hasonlítsa össze és ellenőrizze az Eurostat adatainak megfelelően. Amennyiben az Ön tagállamára vonatkozó adat nem érhető el az Eurostatban kérem, használja ugyanazokat a kategóriákat, amiket az Eurostat használ, amennyire az lehetséges.

Az Irányelv alapján csupán kizárólag e két vízummentességgel rendelkező szomszédos ország állampolgárait fogadta idénymunkásként az Magyarországon. Fontos megjegyezni, hogy ezek a számok marginálisak ahhoz képest, hogy hány ukrán és szerb állampolgár rendelkezik munkavállalási engedéllyel Magyarországon. (Az Idegenrendészeti Országos Főigazgatóság adatai szerint 2019 szeptemberében csaknem 44 000 ukrán és 6200 szerb állampolgárnak volt munkavállalási engedélye.)⁵

4. Melyik volt a leggyakoribb korosztály, amelyik engedélyt kapott 2018-ban az idénymunkások tekintetében?⁶

Életkorra vonatkozó statisztikai adat nem áll rendelkezésre.

5. Hogyan alakult a nemek eloszlása az engedélyt kapott idénymunkások között 2018-ban az Ön tagállamában?

2018-ban a magyar hatóságok 36 engedélyt állítottak ki. Ebből 23-at nők, 13-at férfiak részére.

6. Van az Ön tagállamában törvényben meghatározott minimálbér?

Igen x

Ha igen, kérem, nevezze meg az összeget (euroban):

A havi minimálbér összege 2020 januárja óta bruttó 161 000 Ft (körülbelül 470 EUR)

7. Mennyi volt az átlagos/minimum bére az idénymunkásoknak 2018-ban?

2018-ban a havi minimálbér összege 138 000 Ft volt (körülbelül 400 EUR) volt.

8. Mennyi volt az olyan harmadik országbeliek átlagos tartózkodási ideje az országban, akik idénymunka céljából kaptak engedélyt erre 2018-ban az Ön tagállamában?

2018 során 35 kérelmező tartózkodott 90 napnál többet idénymunka vállalás céljából Magyarországon. A tartózkodásuk nem haladta meg a 6 hónapot.

Mivel az idénymunkások többsége a szomszédos országokból (Szerbia, Ukrajna) érkezik érvényes útlevél birtokában, jogosultak Magyarországra belépni és ott 90 napot nem meghaladóan vízum nélkül tartózkodni.

9. Van olyan konkrét időszaka az évnek, amikor nagyobb szükség van az idénymunkásokra?

⁵ <https://24.hu/belfold/2019/11/05/vengedmunkas-ukran-kina-india-szerb-ozonlenek-vietnam/>

⁶ Kérem a következő korosztályok szerint alakítsa válaszáát: 15-19; 20-24; 25-29; 30-34; 35-39; 40-44 stb.

Igen X

Ha igen, melyik időszak ez (pl.: tavasz, nyár, ősz, tél)?:

Tavasszal és nyáron, a mezőgazdasági szektor munkaigényeinek megfelelően (pl. gyümölcsök és zöldségek betakarítása)

10. Az Ön tagállama gyűjt adatokat az idénymunkások képzettségéről (például a végzettségükről, szakmai képzettségükről, nyelvtudásukról, munka tapasztalatukról)?

Nem X

11. Van bármilyen alternatív kategória az idénymunkát végző migráns munkavállalókkal kapcsolatban, amit nem fed le az idénymunkásokra vonatkozó irányelv? Kérem, csak olyan kategóriákat említsen, amelyek ugyanazon jellemzőket mutatják, vagy nagyon hasonlókat, mint azok, amelyeket lefed az irányelv (tartózkodás ideje a tagállamban, a munka ismétlődő jellege, a tagállamon kívüli elsődleges tartózkodási hely, stb.)?

Nem X

12. Amennyiben értelmezhető, melyek a főbb különbségek az irányelv által lefedett migráns munkavállalók és azok között, akiket nem az irányelv fed le az irányelv, a háttérüket tekintve (kor, nem, származási ország)?

Nem releváns

13. Az Ön tagállamában van információ arról, hogy illegális migránsok idénymunkát végeznek?

Nem X

2. rész : Az idénymunkások bevonása a munkaerőpiaci hiányok betöltésére

- 2. Kutatási kérdés:** Milyen mértékben tesznek a tagállamok célzott erőfeszítéseket az idénymunkások bevonására a munkaerőpiaci hiányok betöltésére?⁷

Kérem, vegye figyelembe, hogy az ebben a szekcióban szereplő összes kérdés az irányelvben meghatározott idénymunkásokra vonatkozik, kivéve a 19-est.

Alkérdések:

⁷ Erre a kérdésre nem az EMH Nemzeti Kapcsolattartó Pontjainak kell választ adniuk. Ez a kérdés fogja vezetni a narratívát az összefoglaló jelentésben.

14. A harmadik országbeli idénymunkások belépése és tartózkodása részét képezi az Ön tagállama migrációs politikájának?

Igen X

Bár Magyarország célja a saját munkaerejében rejlő lehetőségek további hasznosítása, az idénymunkások bizonyos mértékig kielégíthetik a mezőgazdasági ágazat munkaerőigényét az év meghatározott időszakában (tavasz, nyár).

15. Az Ön tagállama tett intézkedéseket az idénymunkások bevonzásának céljából?

Nem X

16. Az Ön tagállama támaszkodik a harmadik országbeli idénymunkásokra a munkaerőpiaci hiányok betöltésében?

Igen X

Kérem, magyarázza meg.

a. Ha igen, melyik szektorokban és mely munkaerőpiaci hiányokra betöltésére? Kérem, magyarázza meg.

A mezőgazdasági szektor igénybe veszi az idénymunkások munkáját az év bizonyos időszakában (tavasszal és nyáron a gyümölcsök és zöldségek betakarítására)

b. Az Ön tagállamába érkező idénymunkások 2016 és 2019 között segítettek betölteni a munkaerőpiaci hiányokat?

Bizonyos mértékben X

Az Irányelv keretében fogadott idénymunkások száma nem volt jelentős (évente 30-40 fő).

17. Az Ön tagállamában érvényben van éves kvóta az idénymunkásokra vonatkozóan?

Nem X

a. Ha igen, ez általános kvóta, vagy esetleg szektoronként, harmadik országonként változik?

Nem releváns

- b. Ha igen, teljesült ez a kvóta 2016 és 2019 között?

Nem releváns

18. Mennyi volt az átlagos feldolgozási ideje és költsége (euroban) a harmadik országbeliek idénymunkavégzésre irányuló kérelmeinek 2018-ban?

Kérem, magyarázza meg.

Szezonális munkavállalás célú tartózkodási engedély: A vonatkozó kérelmeket az összevont kérelemzési eljárás keretében bírálják el. Döntést a kérelem benyújtását követően 70 napon belül kell meghozni. Az eljárás során a tartózkodási engedély kiállításának költsége 70 euro.

19. Amennyiben az Ön tagállamában érvényben vannak olyan ismétlődő jellegű migráns munkavállalók számára létrehozott kategóriák, amelyeket nem fed le az idénymunkásokat érintő irányelv (lásd a 11. kérdést):

- a. Az Ön tagállamában érvényben van egy vagy akár több nemzeti keretrendszer, amelyek lefedik ezeket a kategóriákat?

Nem X

- b. Mi az oka ezen országos keretrendszerek létezésének? Pl.: Miért valószínűbb, hogy ezeket az országos keretrendszereket veszik igénybe a munkáltatók az irányelvben meghatározott helyett?

Nem releváns

20. Az Ön tagállama alkalmaz munkaerőpiaci tesztet az idénymunkások esetében?

Igen X

A szezonális munkavállalás célú tartózkodási engedély az összevont kérelemzési eljárás keretében kerül elbírálásra, az illetékes hatóság bevonásával.

21. Az Ön tagállama elősegíti az idénymunkások újbóli belépését?⁸

Igen

Ha igen, hogyan történik ez? Kérem, röviden magyarázza meg.

Gyorsított eljárás keretében 15 napon belül kell elbírálni a harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély iránti kérelmét, ha a harmadik országbeli állampolgár a kérelem benyújtását megelőző öt év során legalább egy alkalommal szezonális foglalkoztatás keretében tartózkodott Magyarországon és az idegenrendészeti és a munkaügyi jogszabályi rendelkezéseket maradéktalanul betartotta.

22. Az Ön tagállama együtt működik harmadik országokkal az idénymunkások bevonzásának érdekében (pl.: kétoldalú vagy többoldalú megállapodások keretében)?

Nem

23. Kik a meghatározó szereplők az idénymunkások bevonzásában (pl.: munkaközvetítő ügynökségek)?

Mezőgazdasági szektor vállalatai (Dél-Alföld és Észak-Alföld NUTS-2 régiók)

24. Hogyan tájékoztatják a munkáltatókat az idénymunkások felbérlésének menetéről?

Minden szükséges információ hozzáférhető az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság hivatalos honlapján⁹

25. Az idénymunkások kérhetik státuszuk megváltoztatását miközben az Ön tagállamában tartózkodik idénymunka céljából (pl.: ha találnak másik munkát, állandó szerződést kötnek, stb.)?

Igen

Amennyiben az idénymunkások megfelelnek a más tartózkodási státuszra (munkavállalási, tanulmányi, jövedelemszerzési) vonatkozó feltételeknek, kérelem esetén új státuszt kaphatnak.

⁸ Ez a kérdés az irányelv 16. cikkében foglalt intézkedésekre és bármilyen más intézkedésre vonatkozik. Az idénymunkásokra vonatkozó irányelv 16. cikke alapján a tagállamok segítik azon harmadik országbeliek újbóli belépését az országba, akik az azt megelőző öt évben legalább egyszer végeztek idénymunkát az adott tagállamban. Ezenfelül követelmény, hogy minden tartózkodásuk alatt teljes mértékben tiszteletben tartották az idénymunka irányelvben lefektetett rájuk vonatkozó feltételeit. A segítség olyan intézkedéseket jelenthet, mint: mentesség megadása egy vagy több okmány benyújtásának kötelezettsége alól, több idénymunkára vonatkozó engedély kiadása egy adminisztrációs folyamattal, gyorsított eljárás idénymunkára vonatkozó engedély vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum kiállítására, elsőbbség az idénymunkára vonatkozó kérelem elbírálásában.

⁹ <http://oif.gov.hu/index.php?lang=en>

26. Az Ön tagállamba végzett az idénymunkásokra vonatkozó irányelv végrehajtásáról kiértékelést tagállami szinten? Amennyiben igen, jutott bármilyen következtetésre azzal kapcsolatban, hogy az idénymunkások bevonására bevezetett intézkedések elegendőek voltak-e?

Nem X

Nem történt értékelés az Irányelv elfogadása óta.

27. Az Ön tagállama számára ismert bármilyen visszaélés (pl.: a munkáltatók idénymunkásokat vesznek fel nem idénymunkára) az irányelv gyakorlati működésében?

Nem X

28. Van bármilyen jó gyakorlat vagy példa az Ön tagállamában az idénymunkások bevonására?

Nem X

Tekintettel az Irányelv alapján fogadott idénymunkások alacsony számára, nincs azonosítható jó gyakorlat.

3. rész: Az idénymunkások védelme és jogai

3.Kutatási kérdés: Hogyan éri el az idénymunkásokra vonatkozó irányelv az idénymunkások védelmét és jogainak érvényesülését?¹⁰

Kérem, vegye figyelembe, hogy az ebben a szekcióban szereplő összes kérdés az irányelvben meghatározott idénymunkásokra vonatkozik, kivéve a 39-es és a 40-es kérdéseket.

Alkérdések:

29. Az Ön tagállama kizárja a hasonló munkát végző idénymunkásoknak a saját állampolgáraikkal szemben alkalmazottal egyenlő bánásmód elvének alkalmazása köréből, különös tekintettel a következőkre:

a. Család támogatások;¹¹

Igen X

¹⁰ Erre a kérdésre nem az EMH Nemzeti Kapcsolattartó Pontjainak kell választ adniuk. Ez a kérdés fogja vezetni a narratívát az összefoglaló jelentésben.

¹¹ Az idénymunkásokra vonatkozó irányelv 23(2)(i) pontjának alapján a tagállamok korlátozhatják az egyenlő bánásmódot az (1) bekezdés első albekezdésének d) pontja tekintetében a családi ellátásokból és a munkanélküli ellátásokból való kizárás révén, az 1231/2010/EU rendelet sérelme nélkül.

Csak azon személyek élvezhetnek családi támogatásokat, akiknek összevont engedély során megadott tartózkodási engedélye legalább 6 hónapig érvényes. (Magyarországon az idénymunka maximális ideje 6 hónap).

- b. Munkanélküli segély;

Nem X

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a harmadik országbeli idénymunkások nem jogosultak munkanélküli segélyre, mivel ahhoz legalább egy évnyi társadalombiztosítási jogviszony szükséges. (Magyarországon az idénymunka maximális ideje 6 hónap).

- c. Oktatás és szakképzés, nem a végzett munkával kapcsolatban;¹²

Igen

Az összevont engedély előfeltétele az oktatási és szakképzéseknek, ugyanakkor további feltételei is lehetnek.

- d. Adókedvezmények vonatkozásában, olyan esetekben, amikor az idénymunkás azon családtagjainak, akikre nézve a kedvezményeket igényli, a bejegyzett vagy szokásos tartózkodási helye nem az érintett tagállam területén található.

Nem X

- e. Van bármilyen konkrét nehézség az egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatban az irányelvben lefektetett területeken?

Nem X

Az idénymunkások alacsony számára tekintettel, nincsenek jelentős gyakorlati problémák.

30. Melyek a legfontosabb szereplők az Ön tagállamában az idénymunkások jogainak védelmét érintően és mi az ő szerepük? *Kérem, fejtse ki. Tegyen különbséget köz-és magánszektorbeli szereplők között válaszában (pl.: szakszervezetek, kereskedelmi kamara, stb.).*

A munkaügyi felügyelet hatósága a legfontosabb szereplők a munkavállalók - ideértve az idénymunkásokat is - jogainak védelmében. A Munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény szerint a hatóság tevékenysége magában foglalja a Munka Törvénykönyve, valamint a kollektív

¹² Az idénymunkásokra vonatkozó irányelv 23. cikkének 2. bekezdésének (ii) pontja alapján az (1) bekezdés első albekezdésének g) pontja tekintetében a konkrét foglalkoztatási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó oktatásra és szakképzésre való alkalmazásának korlátozásával, valamint a tanulmányi és megélhetési ösztöndíjak és hitelek, illetve egyéb támogatások és hitelek kizárásával.

szervezetek (bérek, munkaidő, pihenőidők, túlórák és fizetett szabadság stb.) rendelkezéseinek való megfelelés vizsgálatát. A munkaügyi felügyelők ellenőrzik a munkavédelmi előírások betartását is.

Az idénymunkások kis száma miatt konkrét magánszereplőket nem lehet megemlíteni. Számos civil szervezet azonban általánosságban a munkavállalók jogainak védelméért küzd.

31. Létezik keretrendszer a nyugdíj hozzájárulások eljuttatására a származási országokba?

Nem X

32. Amennyiben az Ön tagállamában érvényben van az ideiglenes munkát végző migráns munkavállalókra vonatkozó bármilyen más kategória, amit nem fed le az irányelv, ezek a kategóriák ugyanazokat a jogokat élvezik, mint az irányelvben meghatározottak?

Nem X

Ha igen, kérem, röviden magyarázza meg.

Nem releváns

33. Mit tart az Ön tagállama „megfelelő életkörülményeknek” a szállás tekintetében? Hogyan győződik meg az Ön tagállama, arról hogy az idénymunkások „megfelelő életkörülményeket biztosító szállásban” részesülnek a tartózkodásuk alatt? ¹³

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodási jogáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007 (V. 24.) kormányrendelet 29. Paragrafusának 3. Bekezdése kimondja, hogy „a lakhatás feltételével az a harmadik országbeli állampolgár rendelkezik, aki

a) az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott ingatlan, vagy más, lakhatásra alkalmas ingatlan tulajdonosa, vagy ilyen ingatlan használatára bármely jogcímen jogosult, és

b) amennyiben az ingatlanban tartózkodók esetén az egy főre jutó lakószoba terület legalább 6 négyzetméter.”

Az idénymunkások tekintetében a munkaadónak legalább 6 négyzetméternyi lakószoba területet kell biztosítani személyenként. Ennek biztosítását a munkaügyi felügyelet ellenőrzi.

¹³ A 20. cikk 1. bekezdése alapján a tagállamok előírják a kérelmezőnek, hogy igazolja, hogy az idénymunkásnak olyan szállása lesz, amely tartózkodása időtartama alatt számára a nemzeti jog és/vagy gyakorlat szerinti, megfelelő lakhatási körülményeket biztosít. Az illetékes hatóságot tájékoztatni kell az idénymunkás szállásában bekövetkezett minden változásról. Ügyi

Van bármilyen jó gyakorlat érvényben a megfelelő szállás biztosításával kapcsolatban, az idénymunkások ideiglenes tartózkodására való tekintettel?

Nem X

34. Az Ön tagállamában vannak érvényben olyan konkrét eljárások/mechanizmusok, amik biztosítják, hogy az idénymunkások és munkáltatóik tájékoztatva vannak jogaikról és kötelezettségeikről?

Igen X

Minden szükséges információ hozzáférhető az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság hivatalos honlapján.

35. Az Ön tagállamában vannak érvényben olyan konkrét eljárások/mechanizmusok, amik monitorozzák, kiértékelik és ellenőrzéseket folytatnak, hogy:¹⁴

a. Az idénymunkások gyakorolni tudják-e jogaikat az egyenlő bánásmód és más kapott jogok területén a gyakorlatban? Utóbbi hogyan működik és kik a résztvevők ebben?

Igen X

A Munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény szerint a hatóság tevékenysége magában foglalja a Munka Törvénykönyve, valamint a kollektív szerződések (bérek, munkaidő, pihenőidők, túlórák és fizetett szabadság stb.) rendelkezéseinek való megfelelés vizsgálatát.

b. Az idénymunkások betartják a rájuk vonatkozó szabályokat (pl.: nem tartózkodnak túl)? Utóbbi hogyan működik és kik a résztvevők ebben?

Igen X

Lásd a 35. kérdésre adott választ.

Ha igen, kérem, röviden magyarázza meg.

c. A munkáltatók betartják a rájuk vonatkozó szabályokat (pl.: nem zsákmányolják ki az idénymunkásokat)? Utóbbi hogyan működik és kik a résztvevők ebben? Van konkrét fókusz bármilyen gazdasági szektoron?

d. Igen X

¹⁴ A 24. cikk alapján a tagállamok intézkedéseket hoznak az esetleges visszaélések megelőzése és ezen irányelv megsértésének szankcionálása érdekében. Ezen intézkedéseknek nyomon követést, vizsgálatokat és adott esetben helyszíni ellenőrzéseket kell magukban foglalniuk, a nemzeti joggal vagy közigazgatási gyakorlatokkal összhangban. (2014/36/EU irányelv).

Lásd a 35. kérdésre adott választ.

36. Az Ön tagállam gyűjt statisztikai adatokat a 35-ös kérdésben leírt eljárások/mechanizmusok során?

Nem X

37. Hogyan nyújthatnak be panaszt az idénymunkások munkáltatójukkal kapcsolatban?¹⁵ Az Ön tagállama hozott létre konkrét eljárásokat a panaszt benyújtó idénymunkások védelmére?

Nem X

Általános szabályok alkalmazandók, ugyanúgy jogosultak jogorvoslatért folyamodni, mint más munkavállalók. A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerint minden munkavállaló panaszt nyújthat be munkaadója ellen a bíróságon.

38. Az Ön tagállamában vannak konkrét szankciók érvényben azok ellen a munkáltatók ellen, akik nem tesznek eleget kötelezettségeiknek az idénymunkásokra vonatkozó irányelvben foglaltaknak megfelelően?

Nem X

A Büntető és Munka Törvénykönyve vonatkozó általános szankciói az idénymunkásokra is alkalmazható.

39. A migrációs, és a munkaügyi hatóságok együttműködnek az idénymunkások és munkáltatóik monitorozásában?

Igen X

A szezonális jellegű munkavállalás céljából benyújtott tartózkodási engedély iránti kérelmeket a bevándorlási hatóság az összevont kérelmezési eljárás keretében vizsgálja. Az illetékes (megyei, illetve Budapest esetében a főváros) kormányhivatalok az eljárás során szakhatóságként működnek.

40. Az Ön tagállama azonosított olyan idénymunkásokat, akik kizsákmányolás vagy emberkereskedelem áldozatai lettek?

¹⁵ A 25. cikk alapján a tagállamok biztosítják, hogy hatékony mechanizmusok álljanak rendelkezésre, amelyeken keresztül az idénymunkások panasszal élhetnek munkáltatójukkal szemben közvetlenül vagy olyan harmadik felek útján, akik – a nemzeti jogban megállapított kritériumoknak megfelelően – jogos érdeke az ezen irányelvnek való megfelelés biztosítása, illetve a tagállam valamely illetékes hatóságán keresztül, amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik.

Nem X

41. Van példa bármilyen jó gyakorlatra vagy kutatási/kiértékelési eredményekre az idénymunkások jogainak biztosításának módjával kapcsolatban, az Ön tagállamában?

Nem X

Tekintettel az Irányelv alapján fogadott idénymunkások alacsony számára, nincs azonosítható jó gyakorlat.

4.rész: Következtetések és tanulságok

Magyarországon az idénymunkásokra vonatkozó irányelv alkalmazása szűkre szabott. Csupán a mezőgazdaságra, az erédszetre és a halászatra vonatkozik és évente mintegy 30-40 harmadik országbeli állampolgár kerül fogadásra keretein belül.

Tekintettel az irányelv korlátozott alkalmazására, nem azonosítható számottevő jó gyakorlat vagy értékelés hozzá kapcsolódóan.